

Dižā nāves uzvarēšanas mantra (Mahāmrtjundžaja mantra)

**Mēs pielūdzam Trīsaci (Šivu) –
Smaržojošo, kas rada uzplaukumu.
Gluži kā gurķis no stīgas
Lai es tieku atbrīvots no nāves, nevis no nemirstības.**

Hinduismā parasti tiek uzskatīts, ka mantra nākusi no Šivas, bet tā zināma arī kā "Rudra mantra". Vēdās Rudra minēts daudz biežāk nekā Šiva. Teksts ietverts visnenākajos svētajos rakstos: "Rigvēdā" (VII.59.12), "Jadžurvēdā" (III.60), "Atharvavēdā" (XIV.1.17), "Šivapurānā" u.c. Mūsdienās Rudra ir pazīstams kā viens no Šivas iemiesojuma (avatāra) veidiem, un tulkojumā Rudras vārds nozīmē „drausmīgs, kļiedzošs, aurojošs, šaušalīgs, gaudojošs”.

Mantra aizsargā no slimībām un dažādām nelaimēm. Tā ir ieteicama kāda cilvēka nāves brīdī un slimību gadījumos. Tāpat arī var skaitīt pirms ceļojuma, jo tā novērš starpgadījumus, negadījumus un citas grūtības. Var skaitīt dzimšanas dienu laikā, lai piesauktu ilgu mūžu, bagātību, labklājību un veselību. To dēvē arī par Atbrīvošanās mantru (Mokša mantra), un īpašu efektu tā dod, skaitot 3,7, 9 vai 108 reizes. Teksts rakstīts dzejas formā, kurā izmantots *atjašti* pantmērs: $(9+8) + (9+8) = 2 \times 17 = 34$ zilbes.

महामृत्युंजयमन्त्रः (*mahāmRtjuMdžajamantraH*) dižā nāvi uzvarošā, nāves uzvarēšanas mantra

(četrus vārdu saliktenis, kur galotne parādās tikai pie beidzamā vārda)

महा (*mahā*) – liels ($\sqrt{\text{महन् } mahan}$)

मृत्युम् (*mRtjum*) – nāvi (vīr.dz., vsk., akk. $\sqrt{\text{मृत्यु } mRtju}$)

जय (*džaja*) – uzvarošs, triumfējošs

जयः (*džajaH*) – triumfs, uzvara

मन्त्रः (*mantraH*) – mantra, svētie vārdi, lūgšana

1) ॐ त्र्यम्बकं यजामहे

om trjambakaM jadžāmahē

- ॐ (*om*) – svētā pamatmantra (*bīdža mantra*), kas sastāv no trim skaņām (a, o, m) un simbolizē trījtotni, piem. sākums-process-nobeigums, Brahma-Krišna-Šiva utt.
- त्र्यम्बकम् (*trjambakam*) – Trīsaci (vīr.dz., vsk., akk.), *norāde uz Šivu (mūsdienās) jeb Rudru (vēdās)*.

त्रि trīs + अम्बकम् acs = त्र्यम्बकः Tas, kuram ir trīs acis (*dīvas parastās acis simbolizē sauli un mēnesi un darbības laicīgajā pasaulē, bet trešā acs pieres vidū ir kā uguns, kas iznīcina ļaunos spēkus, un tā saistās ar transcendentālām spējām, viedumu un meditāciju*).

त्रि trīs + अम्बा jeb अम्बिका māte = त्र्यम्बकः Tas, kuram ir trīs mātes (*daži pētnieki, it īpaši Rietumos, uzskata, ka šeit minētas Rudras trīs mātes – Ilā, Dakšinā and Sarasvatī*).

- यजामहे (*jadžāmahē*) – mēs pielūdzam (tag., 1.pers., dsk. $\sqrt{\text{जदž}}$), *pielūgsme ar ziedojumiem*

2) सुगन्धिं पुष्टिवर्धनम् ।

sugandhiM puštivardhanam

- सुगन्धिम् (*sugandhim*) – to, kurš ir smaržojošs (vīr.dz., vsk., akk.)

सु (*su*) labs + गन्धिः (*gandhaH*) smarža

- पुष्टिवर्धनम् (*puštivardhanam*) – uzplaukuma veicinātāju; to, kurš rada uzplaukumu (vīr.dz., vsk., akk.)

पुष्टिः (*puštī*) – uzplaukums, labklājība, pārticība, pilnība, garīgā izaugsme, veselības uzlabojums, miers un labklājība

वर्धनम् (*vardhanam*) – palielināšana, radīšana, pieaugšana, izplešanās

3) उर्वारुकमिव बन्धनान्

urvārukam-iva bandhanān

उर्वारुकम् (urvārukam) – rūgtais gurķis, muskumelone, nāvīga kaite (vid.dz., vsk., nom.)

ऊर्व (urv) – nogalināt, nogalinošs

ऊर्व (urva) – liels, pārmērīgs

आरुकम् (ārukam) – kaite, ievainojums, slimība; persiks

- इव (iva) – kā, līdzīgi kā, gluži kā
- बन्धनात् (bandhanāt) – no stiegras (vid.dz., vsk., ablat.)

tekstā bandhanān, jo saskaņā ar sandhi zilbju savienošanas likumiem $t+m=nm$ (nākamajā zilbē seko m)
बन्धनम् (bandhanam) – sasaiste, bante, važas, valgi; šeit: gurķa vai melones stiegra, kas tos piesaista pie augs un pie zemes. Salīdzinājums ar samsāras valgiem, kas piesaista pie laicīgās dzīves un šīs pasaules.

4) मृत्योर्मुक्षीय मामृतात् ॥

mRtjormukṣīya māmRtāt

मृत्योः (mrtjoH) – no nāves (vīr.dz., vsk., ablat. \sqrt{mRtju})

- मुक्षीय (mukṣīya) – lai es tieku atbrīvots (vēlējuma izteiksme, 1.pers., vsk., no darb.v. $\sqrt{muč}$)
- मा (mā) – nē, nevis
- अमृतात् (amRtāt) – no nemirstības, no nemiršanas (vid.dz., vsk., ablat.)

अमृत (amRta) – nemirstīgs

मृत (mRta) – miris

मृ (mR) – mirt